

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/169/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211201536
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2211201536.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Dušana Čima a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Jána Mihala v právnej veci žalobkyne: ESSOX SK s.r.o., Bratislava, Cesta na Senec 2/A, zast. splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., Bratislava, Ružinovská 42, proti žalovanej: A. K., nar. XX. A. XXXX, s hláseným pobytom bezdomovca B. K., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom: JUDr. O. T., advokát, B. S., W. nám. X, o 1.027,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda 19. apríla 2011 č. k. 8C/23/2011-85 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej p o t
v r d z u j e .

V napadnutej časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania v sume 156,38 eur na trovách právneho zastúpenia a v sume 41,74 eur na iných trovách; všetko splnomocnenkyňa žalobkyne do 3 dní.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Nariaďuje sa súdu prvého stupňa vykonanie opravy adresy sídla splnomocnenkyne žalobkyne a doplnenie chýbajúcej časti adresy sídla žalobkyne v úvodnej časti jeho rozsudku.

odôvodnenie:

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni 862,45 eur spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 4. apríla 2009 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku žalobu žalobkyne zamietol a žalovanej uložil zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania 190,73 eur k rukám Advokátskej kancelárie Nagyová Tenkač, s.r.o. Bratislava (?). Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/ a b/, § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a/ až s/ a ods. 3 bližšie neidentifikovaného zákona o spotrebiteľských úveroch (v skutočnosti zákona č. 258/2001 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení) v znení platnom od 1. augusta 2008, § 52 ods. 1 až 4, § 517 ods. 2, § 544 ods. 1 a 2 a § 545a O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v znení platnom do 31. októbra 2008 i v aktuálnom znení a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z. z.; vecne potom tým, že medzi účastníkmi ide o vzťah spotrebiteľský, zo spotrebiteľského úveru, v rámci ktorého žalobkyňa ako veriteľka (dodávateľka) dočasne poskytla žalovanej ako dlžníčke finančné prostriedky na zakúpenie televízora. Zmluva medzi nimi uzavretá preto musí spĺňať zákonom dané podmienky uvedené v ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, avšak v tejto veci to tak nebolo, keď v zmluve absentuje výška splátok istiny,

úrokov a iných poplatkov (v akej časti zo sumy splátky 35,58 eur je splátka istiny, v akej splátka úroku a v akej výške splátka prípadných poplatkov) a toto nevyplýva ani z čl. 1 bod 6 obchodných podmienok (ako tvrdila žalobkyňa). Nie je teda splnená podmienka uvedená v ust. § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu podpísania zmluvy, dôvodil okresný súd, ktorý v ďalšom poukázal i na to, že v zmluve absentuje aj náležitosť podľa ust. § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch (ak tiež v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy) a to adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť ohľadne zakúpeného televízora. Pre absenciu oboch takýchto náležitostí zmluvy preto považoval súd prvého stupňa tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov (ako to vyplýva z ust. § 4 ods. 3 príslušného zákona) a mal za to, že žalovaná je povinná vrátiť žalobkyni len hodnotu toho, čo jej žalobkyňa poskytla, bez akéhokoľvek navýšenia, t.j. iba sumu 849,23 eur (25.584 Sk). Uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni aj zmluvnú pokutu 10,68 eur, majúc za to, že žalovaná je s platením v omeškaní a výška dohodnutej zmluvnej pokuty je primeraná a neodporuje zákonným ustanoveniam na ochranu spotrebiteľa. Ďalej jej uložil zaplatiť žalobkyni aj úroky z omeškania ku dňu účinnosti (?) vyčíslené sumou 2,54 eur, keďže mal za preukázané, že žalovaná sa do omeškania dostala, pretože nezaplatila ani len prvú splátku. Keďže žalovaná je s platením dlhu na úvere v omeškaní od 4. apríla 2009 naďalej, zaviazal ju zaplatiť žalobkyni aj úroky z omeškania za dobu trvania omeškania vo výške o 8 % ročne nad sadzbu EBS, (ktorá bola v čase vzniku omeškania vo výške 1,50 % ročne), teda vo výške 9,50 % ročne. V zostávajúcej časti o 165,21 eur (?; požadovaných 1.027,61 eur - priznaných 862,45 eur = 165,16 eur) a ani v časti úrokov z omeškania zo zamietnutej časti žalovanej istiny potom z dôvodov približených vyššie žaloba nebola dôvodnou. V časti o trovách konania potom rozhodnutie bolo právne odôvodnené ust. § 142 ods. 2 a § 149 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne čiastočným úspechom žalobkyne s mierou jej úspechu (žalobkyne) 67,86 %, po ktorý bola priznaná z požadovaných 281,07 eur (za zaplatený súdny poplatok v sume 61,50 eur, odmena za poskytovanie právnych služieb za dva úkony spolu s režijným paušálom 155,17 eur, náhrada za stratu času 49,40 eura, náhrada cestovných výdavkov 5 eur) len pomerná časť vo výške zodpovedajúcej pomeru jej úspechu, teda v sume 190,73 eur (281,07 : 100 x 67,86 %).

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie len žalobkyňa iba v zamietajúcej časti (t. j. čo do 165,16 eur s príslušenstvom) a v časti o náhrade trov konania, s návrhom na takú zmenu rozsudku, ktorou by bolo aj v tejto časti žalobe vyhovené a žalovanej by bolo uložené zaplataenie náhrady trov konania žalobkyni v sume 325,74 eur. Mala za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zotrvávala na svojej argumentácii, že zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nemôžu byť uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere ako jedna suma, v jednej mesačnej splátke ako celku, keď zákon nestanovuje povinnosť rozpisu jednotlivých splátok na istinu, úroky, prípadne iné poplatky. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23. októbra 2008 obsahuje tak údaj o ročnej úrokovej sadzbe, ako aj údaj o RPMN (ročná percentuálna miera nákladov), čo podľa nej znamená, že žalovaná ako spotrebiteľka bola informovaná o svojich právach/povinnostiach. Nestotožnila sa so záverom súdu prvého stupňa o absencii adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť ohľadne zakúpeného televízora (v zmluve o spotrebiteľskom úvere), keďže predmetná zmluva v identifikácii zmluvných strán obsahuje údaj o predajcovi, okrem iného aj jeho sídlo/miesto podnikania a taký údaj je uvedený aj na pečiatke predávajúceho, ktorá sa nachádza na zmluve. Preto nepovažuje za správny záver súdu o tom, že predmetný úver je potrebné posudzovať za úver bez úrokov a bez poplatkov. Nesúhlasila ani s priznaním jej len pomernej časti trov právneho zastúpenia, keď mala za to, že jej vzhľadom na uvedené vyššie patrí nárok na plnú náhradu trov konania.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. vec v medziach odvolania žalobkyne, teda v zamietajúcej časti vo veci samej a v časti rov konania (keď rozhodnutie o trovách konania, taktiež odvolaním spochybnené, malo povahu rozhodnutia závislého na rozhodnutí vo veci samej) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nebol tu ani žiaden dôležitý verejný záujem vyžadujúci si prejednanie veci odvolacím súdom na pojednávani) a

dospel k záveru, že rozsudok len v napadnutej časti vo veci samej treba považovať za vecne správny a odvolaniu žalobkyne tak tu nešlo ani čiastočný vecný úspech.

Predovšetkým sa totiž žiada uviesť, že (navzdory presne opačnému názoru odvolateľky) nebol dôvod, pre ktorý by sa odvolací súd nemal stotožniť s argumentáciou súdu prvého stupňa (pojatou týmto do odôvodnenia napádaného rozsudku a podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia, čím treba rozumieť najmä záver o tom, že žaloba v zamietnutej časti nebola dôvodná, keďže pre absenciu 2 podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo treba nazerať na úver ako na bezúročný a bez poplatkov a žalovaná tak nie je povinná zaplatiť úroky z úveru ani poplatky a nemohla sa ani s plnením v tejto časti dostať do omeškania). Pre správnosť takýchto dôvodov aj pre ich podanie objektívne zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom (ktorou objektívnou presvedčivosťou samozrejme nie je ambícia presvedčiť absolútne kohokoľvek, teda i niekoho subjektívne presvedčeného o svojej pravde bez ohľadu na akékoľvek možné vysvetlenia) by tak odvolaciemu súdu zásadne postačovalo i len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvého stupňa a odvolanie sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.). Nakoľko však aktuálna právna úprava odvolacieho konania umožňuje účastníkovi nespokojnému s rozhodnutím súdu prvého stupňa celkom logicky polemizovať s dôvodmi takéhoto rozhodnutia v odvolaní proti nemu (a práve tam takto poskytnúť i iný pohľad na vec), tým je daná aj nevyhnutnosť vyporiadania sa odvolacieho súdu prakticky v každej ním prejednáwanej veci aj s námietkami odvolateľa z jeho odvolania (tu bez ohľadu na to, či ide aj o vecnú polemiku s názormi súdu prvého stupňa z jeho rozhodnutia, alebo len o zotrvávanie na vlastných stanoviskách a ich opätovné podsúvanie ďalšími podaniami). Z tohto dôvodu a i pre celkovú úplnosť sa potom odvolaciemu súdu javí potrebné uviesť, resp. čiastočne iba zopakovať (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) ešte nasledovné :

Podľa § 4 ods. 2 písm. d/ a i/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „ZoSÚ“), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, ako aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Pri riadení sa zhora citovanými ustanoveniami ZoSÚ potom v prípade vecných výhrad odvolateľky voči posúdeniu veci súdom prvého stupňa za správny treba považovať najmä ten záver vyplývajúci z odôvodnenia napadnutého rozsudku (a to navzdory odchylnému názoru žalobkyne), podľa ktorého údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve účastníčok z 23. októbra 2008 nezodpovedali požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere práve v rámci takýchto ustanovení ZoSÚ (inak zákona platného a účinného v čase uzavretia zmluvy, s účinnosťou od 2. apríla 2010 však nahradeného novším zákonom č. 129/2010 Z. z.).

Ak totiž zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí (odkaz na § 43 O. z. - pozn. odvolacieho súdu i priamo v zákonom ustanovení) musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; treba mať za to, že takéto náležitosti sú obligatónnymi (povinnými), s následkom v podobe považovania poskytnutého úveru za úver bezúročný a bez poplatkov (v prípade absencie uvedených náležitostí). Nemôže tak byť žiadnej pochybnosti o tom, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy z prejednáwanej veci bolo tiež uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ (v znení účinnom už 1. januára 2008), ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška,

počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky), čo je navzdory odchylnosti takejto (úpravy úročenia spotrebiteľských úverov od úročenia úverov všeobecne) práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť). Na tomto názore pritom tunajší odvolací súd nevidí dôvod nič meniť, pretože je výrazom už jeho konštantnej judikatúry v tzv. spotrebiteľských veciach (tu poz. i uznesenie Krajského súdu v Trnave z 9. augusta 2011 č. k. 10CoE/313/2010-44), ktorá v príslušnom ohľade nebola prekonaná.

Za akceptovateľný pritom možno považovať i taký výklad ďalšieho ustanovenia ZoSÚ, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a takejto požiadavke nie je spôsobilý učiniť zadosť len všeobecný údaj o sídle/mieste podnikania predajcu. Pokiaľ takto predmetná zmluva neobsahovala ani takýto údaj, chýbala jej aj ďalšia povinná náležitosť, aj tu s následkom v podobe považovania poskytnutého úveru za úver bezúročný a bez poplatkov.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.

Toto však nebolo možným u rozhodnutia o trovách konania, kde súd prvého stupňa jednak neurčil celkom správne výšku prislúchajúcej náhrady (a to v neprospech odvolávajúcej sa žalobkyne), okrem toho však pomerne absurdne za platobné miesto náhrady trov určil ruky spoločnosti s ručením obmedzeným (hoci je známe, že právnické osoby ako len právne konštrukcie na rozdiel od osôb fyzických žiadne ruky nemajú).

Žalobkyni tak patrilo právo na náhradu trov konania v sume 198,12 eur (67,86 % zo sumy 291,95 eur). K náhrade za súdny poplatok za žalobu (v sume 61,50 eur) bolo totiž treba pripočítať náhradu trov právneho zastúpenia 230,45 eur - 2 hlavné úkony (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady 10. februára 2011 a zastupovanie na meritórnom pojednávaní 19. apríla 2011) po 61,41 eur, 2 x režijný paušál 7,41eur, náhrada za stratu času 49,40 eur (Bratislava - Dunajská Streda a späť 4 polhodiny po 12,35 eur), náhrada cestovného 5 eur a DPH 20% (t. j. v sume 38,41eur).

V tejto časti preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil spôsobom vyplývajúcim z druhej vety výroku tohto jeho rozsudku (krajského súdu), čím zároveň reagoval aj na tú zmenu právnej úpravy, ktorou bola do O. s. p. zavedená povinnosť aj vo výroku rozhodnutia členiť trovy majúce sa nahradiť na trovy advokátske a iné trovy.

Pri takomto výsledku konania bola v odvolacom konaní prevažne úspešnou žalovaná a bola to tak ona, komu vzniklo aj právo na náhradu trov odvolacieho konania (podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 3 O. s. p.). Pretože však u týchto trov nebol podaný návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1 O. s. p.), v čom bolo treba vidieť vzdanie sa príslušného procesného práva a zo spisu sa vznik žiadnych trov žalovanej v odvolacom konaní nepodával, o trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté spôsobom uvedeným v tretej vete výroku tohto rozsudku (odvolacieho súdu).

Napokon podľa § 222 ods. 3 a § 164 O. s. p. odvolací súd súdu prvého stupňa nariadil vykonanie opravy zrejmych nesprávností v úvodnej časti napadnutého rozsudku, keď tam z označenia adresy sídla žalobkyne vypadlo mesto (Bratislava) a u adresy sídla splnomocnenkyne žalobkyne bola uvedená nesprávna ulica a číslo domu (namiesto správneho „Ružinovská 42“ nesprávne „Slatinská 24“).

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, teda jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.